

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 16P/91/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4419202716
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2020:4419202716.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky, sudkyňou JUDr. Máriou Nagyovou, vo veci starostlivosti o maloleté deti S.: Y., nar. XX.XX.XXXX a F., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, deti rodičov: matka N. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., L. U. XXX/XX, otec Y. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX, Y., zastúpený: Advokátska kancelária FARDOUS PARTNERS s. r. o., so sídlom v Šali, Hlavná 6, IČO: 47 241 543, o návrhu otca na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom , takto

r o z h o d o l :

I. Súd maloleté deti S.: Y., nar. XX.XX.XXXX a F., nar. XX.XX.XXXX z v e r u j e do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá sa bude realizovať v týždňových intervaloch od pondelka od 8.00 hod. do pondelka do 8.00 hod.

Matka je o p r á v n e n á a p o v i n n á zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti v každom párnom týždni od pondelka od 8.00 hod. do nasledujúceho pondelka nepárneho týždňa do 8.00 hod.

Otec je o p r á v n e n ý a p o v i n n ý zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti v každom nepárnom týždni od pondelka od 8.00 hod. do nasledujúceho pondelka párneho týždňa do 8.00 hod.

Preberajúci rodič si vyzdvihne maloleté deti v pondelok, v tom ktorom kalendárnom týždni v školskom zariadení alebo v mieste bydliska rodiča, kde sa maloleté deti nachádzajú a odovzdá ich nasledujúci pondelok v školskom zariadení alebo v mieste bydliska rodiča, u ktorého budú mať byť deti v osobnej starostlivosti.

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého Y. S., nar. XX.XX.XXXX sumou 100 eur mesačne a na výživu maloletého F. S., nar. XX.XX.XXXX sumou 60 eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, čím sa zmeňuje rozsudok Okresného súdu Nové Zámky, č. k. 11P/42/2017-310 zo dňa 06.04.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť 04.05.2018 v časti úpravy práv a povinností k maloletým deťom a v časti výživného.

II. Rodičia maloletých detí sú p o v i n n í navzájom sa p r i e b e ť n e informovať o školských povinnostiach, mimoškolských aktivitách a zdravotnom stave maloletých detí.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ - otec maloletých detí sa návrhom doručeným súdu dňa 17.05.2019 domáhal zmeny úpravy práv a povinností k maloletým deťom tak, aby boli zverené do jeho osobnej starostlivosti. Zároveň sa domáhal nariadenia i neodkladného opatrenia.

Uznesením Okresného súdu Nové Zámky č.k. 16P/91/2019 - 51 zo dňa 20.06.2019 súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Nitre č.k. 5CoP/45/2019 - 140 zo dňa 30.10.2019. Rozhodnutie súdu prvého stupňa nadobudlo právoplatnosť v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre dňa 19.11.2019.

Následne otec uviedol na pojednávaní, že netrvá na zverení detí do osobnej starostlivosti, ale navrhuje maloleté deti zveriť do striedavej starostlivosti v týždňových intervaloch s poukazom na najlepší záujem maloletých detí, i vzhľadom na absolvované návštevy Centra pre deti a rodiny Dedina Mládeže.

2. Matka maloletých detí nesúhlasila so zverení detí do osobnej starostlivosti otca ani so zverení detí do striedavej starostlivosti. Poukazovala na to, že ona si zmenila pracovný čas, aby sa mohla venovať deťom a má pracovnú dobu od 07:30 hod. do 15:30 hod. Otec detí pracuje od 07:30 hod. do 19:30 hod. a nemá vytvorené podmienky, aby sa on osobne o deti staral. V čase jeho neprítomnosti zabezpečujú starostlivosť starí rodičia, ktorí nabúravajú zaužívané výchovné procesy zo strany matky.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a oboznámením listinných dôkazov a zistil tento skutkový a právny stav:

3.1 Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 11P/42/2017-310 zo dňa 06.04.2018 bolo rozhodnuté tak, že:

Súd manželstvo Y. S., nar. XX.XX.XXXX a N. S. L., rod. L., nar. XX.X.XXXX uzatvorené dňa XX.X.XXXX v Y., zapísané v Knihe manželstiev matričného úradu Y., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom X

r o z v á d z a.

Súd z v e r u j e maloleté deti: Y. S., nar. XX.X.XXXX a F. S., nar. XX.X.XXXX na čas po rozvode manželstva do osobnej starostlivosti matke od právoplatnosti rozsudku a otec je p o v i n ť prispievať na ich výživu, na maloletého Y. S. vo výške 110,- eur mesačne a na maloletého F. S. vo výške 90,- eur mesačne od vykonateľnosti rozsudku, vždy do 15-teho dňa toho - ktorého mesiaca do rúk matky.

Zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok b u d ú obaja rodičia.

Otec je o p r á v n e ť stretávať sa s maloletými deťmi: Y. S., nar. XX.X.XXXX a F. S., nar. XX.X.XXXX každý nepárny týždeň v roku v čase od štvrtka od 16:00 hod. do nedele do 16:00 hod., každý páry týždeň v roku v čase od stredy od 16:00 hod. do piatka do 16:00 hod.

Otec je o p r á v n e ť maloleté deti v určený čas v mieste bydliska matky prevziať a po ukončení stretnutia v určenom čase je povinný maloleté deti matke v mieste jej bydliska odovzdať.

Matka je p o v i n ť maloleté deti na toto stretnutie pripraviť a v určený čas v mieste jej bydliska ich otcovi odovzdať.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozsudku mal súd preukázané, že návrh na rozvod manželstva podal navrhovateľ dňa 14.02.2017. Manželstvo bolo harmonické, s malými nezhodami do obdobia konca roka 2015, kedy manželka nadviazala novú známosť a začala sa zdržiavať vo zvýšenej miere mimo domácnosti. Ďalším rozporom v manželstve bol vzťah manželov k starým rodičom. Manželka ignorovala zaužívané rodinné stretnutia u rodičov manžela a manželovi vadila prítomnosť matky u nich v domácnosti. Manželka opustila spoločnú domácnosť spolu s mal. deťmi koncom roka 2016 a odsťahovala sa do obce W., kde si spoločne s novým partnerom prenajali rodinný dom. Navrhovateľ žiadal mal. deti zveriť do striedavej osobnej starostlivosti. Manželka uviedla, že známosť nadviazala až v októbri 2016. Manželka mala za to, že otec nevie zabezpečiť celý týždeň starostlivosť o deti. Nekomunikuje s ňou, stalo sa, že deti priniesli starí rodičia, o čom jej otec nedal vedieť. Kolízny opatrovník uviedol, že striedavá starostlivosť nie je vhodná, pretože medzi rodičmi nefunguje komunikácia, ktorá je disfunkčná a konfrontačná. Rodičia sa navzájom neakceptujú, urážajú sa a robia si naprieky. Je otázne, ako by striedavú starostlivosť zvládlo mladšie dieťa, vzhľadom na svoj vek. Mal. Y. počas výsluchu na súde uviedol, že do družiny pre neho chodí mama i otec. S mamou bývajú v byte, kde je aj ujo, ktorý sa volá Y. a zvykne sa s nimi hrať. Chodievajú aj k tatinovi, ktorý býva sám. Keď nebol dva dni doma, bola s nimi babka a dedko. Zo správy o prešetrení pomerov u oboch rodičov bolo preukázané, že matka býva s deťmi v podnájme s priateľom, hygiena rodinného prostredia bola na požadovanej úrovni. Z hodnotenia zo Základnej školy bolo preukázané, že rodičia sa o dieťa vzorne starajú, dieťa o rodičoch rozpráva s láskou. Rodičovské združenia navštevuje matka, otec sa ohľadom detí informuje telefonicky. Mal. F. navštevuje materskú školu pravidelne. Rodičia sa o neho vzorne starajú, striedavo ho sprevádzajú. Na dieťa má zlý vplyv, ak ho ráno sprevádza jeden rodič a po obede ide domov s druhým rodičom. Otec obýva nehnuteľnosť v jeho osobnom vlastníctve, kde je pre mal. deti k dispozícii detská izba s kompletnou výbavou. Matka

udávala, že má upravený pracovný čas tak, aby mohla plnohodnotne zabezpečiť starostlivosť o deti a argumentovala dôslednejším výchovným riadením v jej domácnosti, hlavne, čo sa týka prípravy do školy u mal. Y..

3.2 Zo správy kolízneho opatrovníka, ktorá bola súdu doručená 19.06.2019 mal súd preukázané, že matka mal. detí od septembra 2018 býva v dvojizbovom byte s kuchyňou a príslušenstvom na adrese U., Sv. U. XX. V spoločnej domácnosti s nimi býva i jej partner. Pre mal. deti je k dispozícii detská izba. V byte sa vykonáva rekonštrukcia. I napriek tomu je domácnosť plne funkčná. Matka mal. detí je od 15.01.2019 zamestnaná ako opatrovatelka v ZSS Z.. Pracuje na 12 hodinové pracovné zmeny. S otcom detí nedokáže primerane kooperovať, ten s ňou komunikuje len vtedy, keď nie je pri svojich rodičoch, od ktorých je závislý. Ohľadne detí jej nepodáva informácie a deti nevedie k osobnej hygiene. Deti zaťažuje odkazmi pre ňu a rieši s nimi rôzne finančné záležitosti. Všimla si, že deti sa boja verbálne prejavíť v otcovej prítomnosti a v prítomnosti starých rodičov zo strany otca. Nevedia, čo môžu hovoriť. Deti sú po návrate od otca rozhádzané a trvá im určitý čas, kým sa stabilizujú. U Y. si všimla výkyvy nálad, je vzdorovitý, ignoruje matku, nekomunikuje s ňou. Zo začiatku to riešila krikom, ale zistila, že je lepšie ho nechať ukludniť. Mal. F. býva v škôlke plačlivý, nechce tam zostať. S mal. Y. z dôvodu zhoršenia vyučujúcich výsledkov, vyhľadala školského psychológa. Pri výchove detí je otec benevolentnejší, ona sa snaží zaviesť stabilný režim. Od rozchodu s otcom detí, si dáva pozor na to, aby neaplikovala nevhodné výchovné prostriedky. Nepoprela, že dochádzalo k hádkam medzi ňou a partnerom, ale toho času sa už nehádajú. Jej partner je výbušný, avšak nikdy deťom neublížil. Mal. Y. sa pred odchodom do školy v prírode vyjadril, že konečne bude jeden týždeň na jednom mieste. Mal. F. sa jej sťažoval, že musí učiteľke vysvetľovať, aké tašky má uložené v skrinke a aké veci v nich má. Šetrením u otca bolo preukázané, že obýva 3 izbový byt s kuchyňou po interiérovej rekonštrukcii pre to, aby mal. deti mali väčšiu izbu. Detská izba je kompletne vybavená. Otec naďalej pracuje na OO PZ Nové Zámky, pracovisko U. na 12 hodinové pracovné zmeny, ktoré strieda s 8 hodinovými, v závislosti od toho, kedy má deti u seba. V prípade potreby mu pomáhajú rodičia. Zdôraznil, že mal. deti sa zdržiavajú u neho aj dlhšie, ak ho o predĺženie pobytu požiada matka. U. komunikáciu hodnotil ako dobrú, postačujúcu. Nemá s deťmi žiadne výchovné problémy, pretože deti sú u neho vyrovnané, spokojné a poslúchajú ho. Trestné oznámenie na matku nepodal z dôvodu, že nechce deti traumatizovať. Mal. Y. uviedol, že bol týždeň bez maminy, ocka a brata a posledné dva až tri dni mu už veľmi chýbali. Striedavo je u maminy a u ocina. Keď je viac dní u otca, tak sa teší, keď je u mamičky veľmi veľa, t. j. 6 dní, nepáči sa mu to, lebo mamina s priateľom kričia po sebe aj na F.. Mamina mu viackrát dala facku, aj F. a Y. na nich huláka. Bojí sa matke povedať, čo sa mu nepáči. U otca cíti väčší klud a vyhovuje mu, že dodržiavajú zaužívaný režim. Zdôraznil, že sa mu nepáči, že chodí od jedného rodiča k druhému rodičovi. Má problém s tým, že sa k nemu inak správajú u matky a inak u otca. Striedanie je príliš časté a náročné. Túži po stálosti, po pokoji, ktorý nachádza u otca. Potrebuje oboch rodičov a oni by mali vyriešiť to, aby bývanie u nich a žitie s nimi bolo menej náročné. Mal. F. rád trávi čas aj s otcom aj s matkou. Radšej by býval u otca a k matke by chodil na návštevy. Keď u matky neposlúcha, tak dostane po zadku, ale keď neposlúcha u otca, tak ten len kričí na neho. Základná škola v U. potvrdila, že maloletý Y. je vždy naučený, pripravený na vyučovacie hodiny bez ohľadu na to, od ktorého rodiča do školy prichádza, mám pripravené potreby a pomôcky. Obaja rodičia sú so školou spolupracujúci, o dieťa sa informujú. Materská škola v W. si všimla, že po pokojnom období v poslednom čase sa opakovane objavili negatívne zmeny v správaní mal. F.. Asi pred mesiacom začalo byť dieťa plačlivé, nekludné. Rodičia i individuálne delia šaty dieťaťa do samostatných tašiek a tak ich ukladajú do skrinky. Pre deti častokrát chodia starí rodičia zo strany otca, ktorí sa opakovanne na matku sťažujú kvôli banálnym veciam a majú tendenciu ju sústavne negatívne hodnotiť. Pedagogovia škôlky matku vnímajú ako starostlivú, dieťa vždy aj od nej chodí čisté, upravené, riadne zaopatené. Obaja rodičia primerane svojim možnostiam a schopnostiam zabezpečujú starostlivosť o dieťa. Z vykonaného šetrenia vyplýva, že obaja rodičia žijú vo vyhovujúcich podmienkach a v nich zabezpečujú starostlivosť o deti. V poslednom období u oboch detí, u mal. Y. v domácom prostredí u matky a u maloletého F. v materskej škole, boli zaznamenané negatívne zmeny v správaní, ktoré s veľkou pravdepodobnosťou odzrkadľujú zmeny v ich prirodzených výchovných prostrediach.

3.3 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky - Referát poradensko-psychologických služieb správou zo dňa 03.02.2020 oznámil súdu, že neuskutočnil konzultácie s účastníkmi z dôvodu spolupráce rodiny S. s Centrom pre deti a rodiny Dedina Mládeže na základe Dohody o vykonaní opatrení SPODaSK uzatvorenej dňa 12.11.2019.

3.4 Zo správy Centra pre deti a rodiny Dedina Mládeže zo dňa 28.05.2020 mal súd preukázané, že účelom dohody uzatvorenej s SPODaSK je poskytovanie psychologickéj pomoci pre rodičov dieťaťa v záujme predchádzania nepriaznivým vplyvom rozchodu na dieťa - § 11 odsek 2 písmeno b) Zákona č. 305/2005 Z. z. v rozsahu 20 hodín priamej práce s klientom. Bolo vyčerpaných 13 hodín. Počas uvedeného obdobia boli uskutočnené spoločné aj individuálne stretnutia rodičov a psychologičky a stretnutia psychologičky i s maloletými deťmi v domácnosti matky a otca. V čase pandémie od 16.03.2020 do 21.05.2020 bola psychologička s rodičmi v telefonickom kontakte. Stretnutia s deťmi sa uskutočnili za účelom identifikácie problémov detí, ich očakávaní a postojov. Zistenia okrem iného potvrdili, že dlhodobý konflikt rodičov má negatívny vplyv na emočný vývin maloletých detí, čo sa podľa oboch rodičov začína prejavovať i na ich správaní (podráždenosť, motorický nepokoj atď.) a u maloletého Y. aj hnevom, ktorý obracia voči matke. Rodičia boli oboznámení so zisteniami psychologičky a motivovaní k budovaniu zdravého citového vzťahu s deťmi s ohľadom na ich individuálne potreby. Obaja rodičia sa zhodli, že aktuálna situácia je pre deti zaťažujúca, stresujúca a z toho dôvodu vnímajú zmenu ako nevyhnutnú. Rodičia sú presvedčení, že deti potrebujú stabilnejšie prostredie a momentálne fungovanie nie je v ich záujme. Rozdielne očakávania a predstavy sa však líšia do takej miery, že nebolo možné nájsť riešenie vyhovujúce obom rodičom. Obsah a forma ďalšej spolupráce bude nastavená v závislosti od výsledku súdneho konania.

V záverečnej správe zo dňa 03.08.2020 centrum uviedlo, že cieľ činnosti bol splnený. Zo záveru správy vyplýva, že pozitívne možno hodnotiť, že matka ani otec nespochybňujú dôležitosť role druhého rodiča v živote detí a obaja deklarujú snahu spolupracovať v ich záujme, avšak rozdielne očakávania a predstavy týkajúce sa zverenia detí sú i naďalej zdrojom rozporov a nezhôd, komunikácia medzi rodičmi je preto napätá. Treba oceniť, že obaja rodičia sa snažia v prítomnosti detí konfliktom predchádzať a komunikovať s expartnerom slušným spôsobom. Z ich pohľadu by komunikácii a spolupráci medzi rodičmi napomohlo vypracovanie a dodržiavanie rodičovskej dohody zameranej na podrobnosti rodičovskej výchovy a starostlivosti v oblastiach, ktoré sú spúšťačom konfliktov. Navrhlo zväziť spoluprácu s psychológom v mieste bydliska za účelom individuálnej terapie/ poradenstva zameraného na zvládanie emócií s porozchodovou situáciou a na posilňovanie vnútorných zdrojov klienta.

3.5 Z potvrdenia zamestnávateľa otca - Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky mal súd preukázané, že za obdobie od 06/2019 do 05/2020 bola otcovi vyplatená čistá mzda vo výške 13.902,15 eur, čo v priemere mesačne predstavuje sumu 1.159,- eur.

3.6 Otec predložil výpisy z účtov a rekapituláciu výdavkov na maloleté deti za obdobie jedného roka od júla 2019 do júna 2020 spolu vo výške 8.887,73 eur.

3.7 Zamestnávateľ matky „DUNAJ“ Zariadenie sociálnych služieb Kováčov odpovedalo matke dňa 26.05.2020 na jej žiadosť zo dňa 25.05.2020 tak, že jej udelil výnimku z dĺžky pracovného času v zmysle § 164 odsek 2 Zákonníka práce nasledovne: pondelok - piatok od 07:30 hod. do 15:30 hod., sobota a nedeľa od 06:00 hod. do 18:00 hod. Výnimka je platná od 01.06.2020 do odvolania.

3.8 Z platového a zriaďovacieho dekrétu matky zamestnávateľom matky mal súd preukázané, že od 01.06.2020 jej bol určený tarifný plat vo výške 677,50 eur, osobný príplatok vo výške 100,- eur s tým, že funkčný plat mesačne v platovej triede 2. a v platovom stupni 12 je 777,50 eur.

3.9 Zamestnávateľ otca v správe zo dňa 14.07.2020 oznámil súdu, že otec je v súčasnosti zaradený v tzv. nerovnomernom režime plánovania služieb, t.j. základný čas služby v týždni má rozvrhnutý nerovnomerne. V rámci nerovnomerného plánovania je zákonom ustanovený čas služby 38 hodín týždenne. Y. S. je možné naplánovať služby tak, aby dva týždne do mesiaca mal denné služby, teda nie je významná skutočnosť, že slúži na útvare s nepretržitým režimom služby.

3.10 Matka maloletých detí predložila výpis zo svojho účtu v peňažnom ústave OTP Banka U. za obdobie od 25.07.2020, ktorým preukazovala výšku príjmu od 01.06.2020 vo výške 648,59 eur, splátky Enerbytu 171,- eur, internet 9,90 eur, poisťky pre ňu a pre deti 36,55 eur, 29,38 eur a 29,69 eur. Splátka ANICO 52,74 eur. Zároveň predložila platobný príkaz na sumu 500,- eur zo dňa 15.07.2019.

3.11 Rozhodnutím č.: 200-004557-CA03/2020 zo dňa 16.04.2020 Sociálna poisťovňa - pobočka Nové Zámky rozhodla o nároku na výplatu ošetrovného pre matku maloletých detí za obdobie od 17.03.2020

do skončenia potreby osobného a celodenného ošetrovania fyzickej osoby, ktorou je dieťa do 10 rokov F. vo výške 15,702 eur za deň.

3.12 Mestská polícia U. dňa 05.08.2020 spísala úradný záznam, z ktorého vyplýva, že dňa 05.08.2020 v čase o 19:39 hod. ich telefonicky požiadala matka maloletých detí, že jej syn od nej odišiel k starej mame a nechce sa vrátiť domov. Hliadka po príchode na miesto oznámenia zistila, že syn sa nachádza u babky. K babke prišiel preto, že mama naňho nakričala. Po dohovore s obidvoma stranami sa syn vrátil naspäť k svojej mame a z miesta odišli domov.

4. Navrhovateľ - otec maloletých detí vo svojej výpovedi upresnil, že od posledného pojednávania si striedali deti v týždenných intervaloch. Podľa jeho názoru to malo pozitívny vplyv na maloleté deti. Takisto súhlasil a odovzdal deti matke v zmysle jej žiadosti o dovolenku. Jeho pracovný čas je dlhý týždeň od 7.30 hod. do 19.30 hod., krátky týždeň od 7.30 hod. do 16.30 hod., nočné od 19.30 hod. do 7.30 hod. Služby sa plánujú mesiac dopredu a v prípade potreby je možné si ich vymeniť s kolegom. Momentálne od zajtra budú deti u neho a má voľno 5 dní. Z čistého mesačného príjmu vo výške 1.159,- eur uhrádza náklady na bývanie v 3-izb. byte v 4 bytovke, kde býva sám. Plyn 104,64 eur, TV 4,64 eur, elektrina 50,25 eur, internet 18,90 eur, bytové družstvo 43,- eur. V roku 2019 si zobral úver vo výške 3.000,- eur na prestavbu, kde má splatiť ešte 1.000,- eur a spláca ho splátkou vo výške 60,- eur. Platí výživné na dve mal. deti vo výške 280,- eur, poisťky deťom spolu vo výške 77,95 eur. Okrem toho telefón 22,01 eur. Mal. deťom kupuje veci podľa potreby tak, ako to predložil listinnými dôkazmi, nad rámec určeného výživného. Vlastní motorové vozidlo VW Passat, rok výroby 1999. Nevlastní žiadne nehnuteľnosti. Nemám žiadne väčšie úspory. Byt, v ktorom býva je v jeho osobnom vlastníctve. Zakúpil ho pred manželstvom v roku 2007. Podľa jeho názoru výdavky na mal. deti, strava, ošatenie, hygienické potreby na pol mesiaca 80,- eur. Starší syn navštevoval hodiny anglického jazyka v CVČ, kde poplatok mohol byť 30,- eur ročne, polročne. Mladší syn navštevoval futbalový krúžok. Mal. deti nebývajú často choré, nie sú evidované u žiadnych odborných lekárov. So starostlivosťou o mal. deti mu pomáha priateľka a jeho rodičia. Otec uviedol, že vzhľadom na to, že maloleté deti by boli rovnaký čas u jedného i druhého rodiča s poukazom na jeho vyšší príjem je ochotný prispievať na výživu maloletého Y. sumou 100,- eur a na výživu maloletého F. sumou 80,- eur. Zároveň je ochotný participovať na jednorazových výdavkoch, o ktorých bude mať vedomosť. Po vykonanom dokazovaní navrhol maloleté deti zveriť do striedavej starostlivosti rodičov v týždňových intervaloch s tým, že je ochotný mimo školského roka si preberať v mieste bydliska matky a po skončení styku ich odovzdať matke v mieste bydliska matky.

4.1 Právna zástupkyňa navrhovateľa v záverečnej reči uviedla, že žiada rozhodnúť tak, že súd mení rozsudok OS NZ č. k. 11P/42/2017-310 zo dňa 06.04.2018 v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom Y. a F. nasledovne: Súd zveruje mal. deti: Y. a F. do striedavej starostlivosti oboch rodičov, a to tak, že matka mal. detí N. bude mať v striedavej starostlivosti obe mal. deti v každom párnom týždni od pondelka od 8.00 hod. do nasledujúceho pondelka nepárneho týždňa do 8.00 hod., ktorý pondelok si obe mal. deti prevezme do striedavej starostlivosti otec mal. detí Y. Striedavá starostlivosť začína od 8.00 hod. v pondelok, kedy mal. deti zostávajú v starostlivosti matky do nasledujúceho pondelka do 8.00 hod., kedy si ich prevezme otec v mieste bydliska matky. Otec je povinný prispievať na výživu mal. F. sumou 60 eur mesačne a na mal. Y. sumou 80 eur, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

5. Matka maloletých detí vo svojej výpovedi neustále zdôrazňovala, že nesúhlasí so striedavou starostlivosťou. Súhlasila by s týždňovými intervalmi len počas prázdnin, pretože od septembra mladšie dieťa nastupuje do školy do prvého ročníka a nesúhlasí s tým, aby školské povinnosti s dieťaťom robil niekto iný ako rodič, vzhľadom na 12-hodinové zmeny otca. Urobila všetky kroky preto, aby sa mohla riadne starať o deti, upravila si pracovný čas na 8 hodín cez deň. Keď budú deti u otca, nebude mať o nich žiadne informácie, nikdy jej nepovedal, čo sa bude diať v škole, v škôlke. Dozvedela sa to od susedov, prípadne iných mamičiek. Keď boli deti u otca, otec si mladšie dieťa bral o 12.00 hod., dieťa nespalo v škôlke ani doma a myslí si, že malo by ešte spať. Keď išla mal. dieťa pozrieť, keď išla z rehabilitácie, pýtalo sa domov tak, ako ho brával otec. Ona sa stále prispôsobuje, ale otec nie je ochotný sa prispôbiť ani riadne komunikovať. Píše jej len sms správy bez pozdravu a bližšieho vysvetlenia s tým, že v rámci telefonátu by problém rýchlejšie vyriešili. Mala za to, že som znevažovaná 4 roky, pretože otec nevychováva deti riadne vo vzťahu k matke, čoho dôkazom bol i deň matiek, kedy jej ani jedno z detí nezablahoželalo, otec ich k tomu nevedol a na vystúpení v škôlke, dieťa dalo darček babke. Jej čistý mesačný príjem podľa vlastného vyhlásenia je 750,- eur s daňovým bonusom. V septembri budú

2 roky, čo býva v dvojizbovom byte vo vlastníctve matky môjho nevlastného brata. Byt bol kúpený za 30.000,- eur, pôžičku si zobral jej brat a ona mu mesačne platí 500,- eur. Ďalšie výdavky v súvislosti s bytom sú splátka enerbytu 171,- eur, elektrina 15,- eur. V čase, keď ešte boli spolu, uzavreli sporenie a poisťku pre všetkých. Poisťku si otec detí zrušil a ona platí poisťku a sporenie pre ňu a pre deti mesačne vo výške 100,- eur. Kúpila na splátky chladničku, TV, mrazničku, digestor a sporák v hodnote 2.000,- eur, ktoré spláca splátkou vo výške 52,- eur. Z príjmu ďalej platí mobil pre mňa a mal. dieťa vo výške 32,- eur. V marci 2020 vyhľadala odborného lekára neurológa, pretože má problémy s chrbticou, absolvuje rehabilitácie. Jednorazové výdavky vo vzťahu k mal. deťom: poplatok za uskladnenie pupočnej krvi 50,- eur. Starší syn Y. v šk. roku 2020/2021 bude žiakom X ročníka ZŠ. Výdavky v súvislosti so školou. ZRPŠ 18,- eur, triedny fond 10,- eur, výlety 20,- eur, 2 -3x družina 8,- eur. Jednorazové výdavky na nakúpenie školských pomôcok 50,- - 100,- eur, podľa toho čo zakúpi rodina otca na narodeniny. Dieťa je evidované u kardiológa, kde boli dvakrát a teraz sa to bude snažiť opätovne vybaviť. Dieťa chodilo na futbal, kde potrebovalo zakúpiť oblečenie, dresy kúpila ona, obuv otec. Minimálne výdavky na mal. dieťa okolo 100,- eur. Dieťa absolvovalo plavecký výcvik, a keď si deti striedali v týždni, otec ho na výcvik nezobral. Hocičo urobí, otec s ňou nespolupracuje. Mal. dieťa navštevuje zubného lekára, pretože má hnis na zube, kde boli 3x pred pandémiou a jedenkrát teraz, nedoplácali. Má problém s nechťom na nohe na strednom prste, krivo mu rastie, avšak nedovolí si na to ani pozrieť. Mladší syn F. v šk. roku 2020/2021 bude chodiť do 1 ročníka ZŠ. Výdavky v súvislosti so školou. ZRPŠ 18,- eur, triedny fond 10,- eur, výlety 20,- eur, 2 -3x, družina 8,- eur. Dieťa chodilo na futbal, kde bolo potrebné zakúpiť výstroj. Dieťa navštevovalo v MŠ tanečnú hodinu, ktorá stála 5,- eur. Návšteva v soľnej jaskyni 2,50 eur. Obe mal. deti sú evidované u alergiológa dlhodobo, kde boli iba jedenkrát. Kaderník 5,- eur. Nevedeli sa dohodnúť s otcom na výbere nosných mandlí, čo zariadila, otec súhlasil s predoperačným vyšetrením, a nakoniec dieťa na operáciu nešlo.

Používa motorové vozidlo VW Polo, ktoré patrí otcovej sestre, ktorá má vedomosť o jej pracovnom čase a preto jej ho poskytla. Platí na auto PZP vo výške 20,- eur na 1/4 roka. Náklady na pohonné hmoty 50,- eur. Dala urobiť skriňu za 1.200,- eur do predsiene vo februári 2020, ktorú by mala splácať, avšak žiadnu splátku ešte nezaplatila, vzhľadom na situáciu. Ozvala sa stolárovi v júli, že mu dá 50,- eur a povedal, že mu má dať, keď bude mať 100,- eur. Termín splatnosti si nedohodli. Od mája 2019 nežije v spoločnej domácnosti s priateľom, voči ktorému mal výhrady otec detí a jeho rodina a rozišli sa. Spoločne si najprv prerábali byt. Preto zavolať v januári murára, ktorému zaplatila 500,- eur a ešte som dlžná 10,- eur. Výdavky, ktoré uviedla, vie zaplatiť, pretože na deň detí dostala sumu 2.500,- eur od svojho otca a finančne jej vypomáha krstná mama, ktorá sa volá V., ktorá poberá starobný dôchodok vo výške 400,- eur. Pred dvoma rokmi jej krstná mama dala sumu 5.000,- eur, z čoho nakúpila zariadenie do bytu, poschodovú posteľ, parkety, sedačku, stôl, kuchynskú linku. Po vykonanom dokazovaní žiadala návrh zamietnuť.

6. Kolízny opatrovník mal. detí v záverečnej reči uviedol, že po vykonanom rozsiahlom dokazovaní sú dané zákonné dôvody pre zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom. Nakoľko realizácia styku otca s deťmi v zmysle rozhodnutia súdu v roku 2018 a dlhodobo narušená vzájomná komunikácia medzi rodičmi je pre obe deti zaťažujúca a stresujúca. Takéto fungovanie nie je v ich záujme, čo sa preukázateľne prejavovalo aj na ich prežívaní a správaní. Vďaka psychologickým konzultáciám vykonaným v Centre pre deti a rodiny Dedina Mládeže, pracovisko Nové Zámky, obaja rodičia sa zhodli na tom, že pre mal. deti je zmena nevyhnutná, ktorá by mala spočívať v zavedení iných pevných pravidiel kooperácie. Obaja rodičia pozitívne vnímali stretnutia so psychológom, edukáciu ohľadne spôsobov vhodnej komunikácie a správanie sa voči deťom. Aj napriek tomu, že medzi rodičmi je komunikácia stále napätá, psychológ na posledných sedeniach zaznamenal istý potenciál na zlepšenie komunikácie v záujme mal. detí, taktiež so sedení vyplýva i tá skutočnosť, že deti majú silný pozitívny vzťah k obojmu rodičom a je silná citová väzba aj medzi deťmi navzájom. Deti opakovane a dlhodobo prejavujú túžbu po tom, aby mohli byť dlhšie s otcom. K zdravému psychickému vývinu detí potrebujú bezpečné rodinné prostredie, pozitívnu skúsenosť zo vzájomnej komunikácie a kooperácie rodičov namiesto konfliktu. V priebehu trvania súdneho konania bola zo strany rodičov aj s podporou psychológa vyskúšaná striedavá starostlivosť o mal. deti, ktorá sa javí ako vhodná forma starostlivosti o mal. deti s tým, že je potrebné, aby pri takejto starostlivosti rodičia zodpovedne dodržiavali pravidlá a podmienky a v prípade nedostatkov konzultovali s odborníkmi a riešili problémy s nimi spoločne. S poukazom na uvedené skutočnosti navrhol mal. deti S. zveriť do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s tým, aby deti sa striedali v ich starostlivosti v týždňových intervaloch. Bol toho názoru, že je potrebné zohľadniť aj vyjadrenia oboch rodičov ohľadom vzájomného informovania sa ohľadne mal. detí, preto navrhol, aby súd obojmu rodičom uložil povinnosť, aby sa vzájomne a priebežne informovali o škole, školských

povinnostiach, mimoškolských aktivitách a zdravotnom stave mal. detí. Prihliadnuc na výšku príjmu otca, ako aj na tú okolnosť, že mal. deti bude mať každý druhý týždeň vo svojej starostlivosti, navrhol ota zaviazat' na platenie výživného sumou 60,- eur na mal. F. a sumou 100,- eur na mal. Y., pričom túto výšku výživného považoval za primeranú mesačnú sumu na mal. deti aj s poukazom na zárobkové pomery matky.

7. Podľa § 24 odsek 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

8. Podľa § 24 odsek 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

9. Novela Zákona o rodine vykonaná zákonom č. 217/2010 Z.z. zaviedla do rodinného práva inštitút tzv. striedavej osobnej starostlivosti. Striedavá osobná starostlivosť je taká úprava osobnej starostlivosti o dieťa, keď je dieťa v osobnej starostlivosti každého z rodičov po určitú, presne určenú dobu. Ide o tzv. pravidelné striedanie miesta pobytu dieťaťa. Zákon však neurčuje dĺžku doby, počas ktorej by malo byť dieťa u každého z rodičov. Jej určenie zákon ponecháva na úvahu súdu. Uvedené zákonné ustanovenie zohľadňuje právo obidvoch rodičov na výchovu dieťaťa po ich rozchode. Striedavá osobná starostlivosť má za úlohu zabezpečiť dieťaťu primeraný kontakt s obidvomi rodičmi. Redukuje porozvodovú traumatizáciu detí, prispieva k citovej vyrovnanosti a zdravému psychickému vývoju detí. Z ustanovenia § 24 odsek 2 Zákona o rodine vyplýva, že predpoklady na rozhodnutie súdu o striedavej osobnej starostlivosti, ktoré musia byť splnené kumulatívne, sú jednoznačne záujem dieťaťa na zverení do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, lepšia možnosť zaistenia potrieb dieťaťa pri tomto spôsobe osobnej starostlivosti ako pri výlučnej osobnej starostlivosti jedného rodiča, spôsobilosť rodičov vychovávať dieťa, záujem obidvoch rodičov o osobnú starostlivosť o dieťa, súhlas aspoň jedného z rodičov so zverením dieťaťa do osobnej starostlivosti.

10. Súd pri všetkých prípadoch rozhodovania o výkone rodičovských práv a povinností musí rešpektovať právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy musí prihliadnúť na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, ako aj schopnosť rodičov dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Pokiaľ je záujem dieťaťa prvoradým hľadiskom, musí súd vždy dospieť k logickému záveru, že predpokladom na rozhodnutie súdu o zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti je vysoká miera schopnosti dohody rodičov a nevyhnutnosť intenzívnej komunikácie týkajúcej sa potrieb maloletého dieťaťa.

11. V čl. 18 odsek 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí pritom byť záujem dieťaťa.

12. V zmysle čl. 41 odsek 4 Ústavy Slovenskej republiky, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

13. Touto problematikou sa zaoberal aj Ústavný súd SR vo svojom uznesení zo dňa 19. januára 2017 pod sp. zn. II. ÚS 56/2017, v ktorom uviedol, že v súčasnosti existuje široká zhoda ? a to aj v medzinárodnom práve ? na podporu myšlienky, že pri rozhodovaní príslušných orgánov verejnej moci týkajúcim sa detí musí byť ich najlepším záujem prvoradým hľadiskom rozhodovania.

14. Uvedené potvrdzuje v priestore Európskej únie aj napr. Charta základných práv Európskej únie, kde podľa čl. 24 ods. 2 „pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa“.

15. Záujem dieťaťa predpokladá pri rozhodovaní o jeho právach mať na zreteli najmä dva aspekty jeho záujmov. Na jednej strane stojí dikcia, že puto dieťaťa s jeho rodinou musí byť zachované, s výnimkou prípadov, keď sa rodinné prostredie ukázalo ako obzvlášť nevhodné. Z toho vyplýva, že rodinné väzby môžu byť prerušené len vo veľmi výnimočných prípadoch a je potrebné urobiť všetko pre zachovanie osobných vzťahov. Na druhej strane je v záujme dieťaťa zabezpečiť jeho rozvoj v zdravom prostredí a rodičia nesmú profitovať z takých opatrení alebo krokov, ktoré by v konečnom dôsledku poškodzovali zdravie a zdravý vývoj dieťaťa [porov. Neulinger and Shuruk v. Švajčiarsko, č. 41615/07, rozsudok Veľkej komory Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) zo 6. 7. 2010, bod 136; Elsholz v. Nemecko, č. 25735/94, rozsudok Veľkej 17 komory ESLP z 13. 7. 2000, bod 50; Maršálek v. Česká republika, č. 8153/04, rozsudok ESLP zo 4. 4. 2006, bod 71].

16. V tomto ohľade platí aj pre rozhodovanie súdov, že prijaté opatrenia musia sledovať najlepší záujem dieťaťa. Povinnosť aplikačnej praxe sledovať pri rozhodovaní konkrétnej veci týkajúcej sa detí ich najlepší záujem vyplýva o. i. aj z čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa.

17. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

18. Ústavný súd v súvislosti s čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa odkázal na svoje uznesenie sp. zn. II. ÚS 596/2014 z 30. septembra 2014 (publikované v Zbierke nálezov a uznesení ústavného súdu 2014 pod č. 57/2014), v ktorom uviedol, že na úrovni doktríny medzinárodného práva, ako aj na úrovni samotnej Organizácie Spojených národov prevládol (dnes už konštantný) právny názor, že medzi články Dohovoru o právach dieťaťa, ktoré upravujú všeobecné zásady/princípy (general principles) Dohovoru o právach dieťaťa (a nie sú teda priamo vykonateľné, ale je potrebné tieto zásady inkorporovať do príslušnej vnútroštátnej legislatívny a aplikačnej praxe), možno zaradiť o. i. aj čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa (pozri Hodgkin, R. - Newell, P. Implementation Handbook for the Convention on the Rights of the Child. Fully revised third edition. Ženeva: UNICEF Regional Office for Europe, 2007, pp. 39, 83, 158; k tomu porov. aj Committee on the Rights of the Child: General Comment No. 5, CRC/GC/2003/5, body 19, 20 a 22). Ustanovenie čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je všeobecnou proklamáciou (princípom), ktorý je zmluvný štát povinný inkorporovať do svojho právneho poriadku a orgány aplikácie práva sú povinné tento princíp zohľadňovať pri aplikácii príslušných vnútroštátnych normatívnych právnych aktov.

19. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné sami sa živiť.

20. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

21. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

22. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnuté vynaložiť.

23. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

24. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu

výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

25. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

26. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

27. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

28. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

29. Dieťa má zo zákona právo na výživu, ide o jeho zákonný nárok. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje základný pilier celého systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej skupine osôb spoločnosti - deťom. Právo dieťaťa na výživu voči rodičom vzniká jednoznačne najneskôr narodením. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je obmedzené na obdobie, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Kedy nastane takýto právny stav závisí od okolností konkrétneho prípadu pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, majetkové potreby a podobne. Súhrnne možno konštatovať, že dieťa je schopné samo sa živiť vtedy, ak je schopné samostatne uspokojovať svoje potreby. Povinnosť rodičov vyživovať svoje deti existuje ako podporný prostriedok výživy po celú dobu života subjektov tohto právneho vzťahu. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom vyplýva priamo zo zákona a nie až na základe rozhodnutia súdu. Povinnosť prispievať na výživu svojich detí je zákonnou povinnosťou obidvoch rodičov. Každý z rodičov bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom zásadne trvá po celú dobu prípravy dieťaťa na budúce povolanie pokiaľ je táto doba spoločensky odôvodnená. Tak je tomu vtedy, keď sa dieťa pripravuje na svoje budúce povolanie a pokračuje vo vysokoškolskom štúdiu, ktoré nadväzuje na štúdium stredoškolské. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti sa vychádza z kritéria schopností, možností a majetkových pomerov rodičov s prihliadnutím na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa. Výživou dieťaťa na ktoré obidvaja rodičia prispievajú sa rozumie zaobstarávanie, resp. uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa. Potreby dieťaťa sú odstupňované jeho vekom, telesnou a duševnou vyspelosťou, zdravotným stavom a spôsobom prípravy na budúce povolanie. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd posúdiť komplexne všetky zmeny pomerov účastníkov, ku ktorým došlo do predchádzajúcej úpravy a musí tiež prihliadnuť na vývoj životných nákladov za celé obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom, tzv. valorizačnú klauzulu zakotvenú v ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Odôvodnené potreby dieťaťa sú závislé predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, prípadne výšky vlastných príjmov dieťaťa a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú teda rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nie len ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru.

30. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že návrh otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností je dôvodný. Súd mal preukázané, že po rozvoze manželstva rodičov maloletých detí, boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matke. Otec bol oprávnený sa s maloletými deťmi stretávať každý nepárny týždeň v roku v čase od štvrtka od 16:00 hod. do nedele do 16:00 hod. a každý párny týždeň v roku v čase od stredy od 16:00 hod. do piatka do 16:00 hod. Otec sa s maloletými deťmi stretával i nad rámec upraveného styku, keď to matka potrebovala vzhľadom na jej pracovné

povinnosti a iným spôsobom nevedela zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti napríklad jej otcom alebo opatrovateľkou. Otec voči tomu nemal žiadne výhrady, vyhovovalo mu to a neustále prejavoval záujem o starostlivosť o maloleté deti. Z týchto dôvodov si podal návrh na zverenie detí do osobnej starostlivosti. Je nepochybné, že rodičia maloletých detí v rámci vzájomnej komunikácie často dochádzajú do konfliktu a z týchto dôvodov sa rodičia zúčastnili spolupráce s Centrom pre deti a rodiny Dedina Mládeže v rozsahu 20 hodín. Zo spolupráce vyplynuli závery, že medzi rodičmi je dlhodobý konflikt, ktorý má negatívny vplyv na emočný vývin maloletých detí, čo vyplynulo zo spolupráce psychologičky s deťmi a v podstate to potvrdili i rodičia. Obaja rodičia sa zhodli na tom, že daná situácia je pre deti zaťažujúca, stresujúca a z toho dôvodu vnímajú zmenu ako nevyhnutnú. Rodičia boli presvedčení, že deti potrebujú stabilnejšie prostredie a momentálne fungovanie nie je v ich záujme. I napriek týmto záverom rodičia k dohode ohľadne zmeny úpravy práv a povinností k maloletým deťom nedospeli. Samotné deti v správe kolízneho opatrovníka zo dňa 19.06.2019 uviedli, že striedanie je príliš časté a náročné. Túžia po stálosti a pokoji. Potrebujú oboch rodičov, ktorí by si mali problém vyriešiť tak, aby bývanie u nich a život s nimi bolo menej náročné. Rodičia počas konania a v rámci letných prázdnin i za spolupráce s Centrom pre deti a rodiny Dedina Mládeže si odskúšali striedavú starostlivosť v týždňových intervaloch, ktorá podľa ich vyjadrení bola v záujme maloletých detí. Obaja rodičia nespochybňovali dôležitosť role druhého rodiča v živote detí a deklarovali snahu spolupracovať v ich záujme. Z týchto dôvodov otec trval na zmene úpravy práv a povinností k maloletým deťom tak, aby boli deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch. Súd mal za to, že v čase rozhodovania súdu bolo v záujme maloletých detí ich zverenie do striedavej osobnej starostlivosti tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku, aby obaja rodičia mohli rovnakou mierou si plniť zákonné povinnosti uvedené v § 28 Zákona o rodine a participovať na ďalšom zdravom vývine maloletých detí v každej oblasti. Súd mal preukázané, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o maloleté deti, čo v konaní ani jedným z nich spochybňované nebolo. Obom rodičom zamestnávateľ upravil pracovný čas tak, aby sa mohli v čase týždňovej starostlivosti o deti, deťom osobne plnohodnotne venovať. Matka má upravený počas týždňa upravený pracovný čas na dobu od 07:30 hod. do 15:30 hod. a otec maloletých detí bude mať počas mesiaca dve týždňové len ranné služby. Na základe týchto skutočností budú obaja rodičia schopní zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti tak, aby bol dodržaný najlepší záujem maloletých detí. V podstate i maloleté deti sa vyjadrili tak, že by chceli byť u oboch rodičov, pretože ich citové väzby sú pozitívne k obojmu, ale je na rodičoch, aby sa vedeli dohodnúť a doriešiť to, kedy budú s ktorým z nich. Styk, ktorý bol upravený predchádzajúcim rozsudkom, bol pre deti zaťažujúci a nevyhovujúci. Tvrdenia matky, ktorá nesúhlasila so striedavou starostlivosťou počas školského roka preto, že mladšie dieťa nastúpi do 1. ročníka základnej školy a otec sa s ním nebude schopný riadne pripravovať na vyučovanie, súd považoval za irelevantné, pretože je nepochybné, že otec sa učil i so starším dieťaťom a zariadil si pracovné povinnosti tak, aby sa mohol plnohodnotne venovať starostlivosti o maloleté dieťa, ktorá zahŕňa i prípravu na vyučovanie. Rovnako tvrdenie matky, že si vybavila zmenu pracovného času nie je dôvodom na to, aby súd nevyhovel návrhu otca, pretože táto zmena pracovného času bude rovnako výhodou pre matku, keď bude poskytovať počas týždňa osobnú starostlivosť deťom ona. Súd jednoznačne poznamenáva, že pri rozhodovaní o zmene úpravy práv a povinností vychádzal z najlepšieho záujmu maloletých detí, ako aj z negatívnych skúseností, ktoré deti prezentovali ohľadne doterajšej úpravy styku. S poukazom na vykonané dokazovanie, ako aj absolvovanú odbornú pomoc rodičmi, súd dáva do pozornosti rodičom, aby sa riadili závermi Centra pre deti a rodiny Dedina Mládeže a v prípade potreby zvažili spoluprácu s psychológom v mieste bydliska na zvládanie emócií súvisiacich so vzniknutou situáciou a na posilňovanie vnútorných zdrojov, čo by bolo určite rovnako v záujme maloletých detí. Záverom súd poznamenáva, že je zarážajúce, že matka maloletých detí na jednej strane uvádzala, že by súhlasila s týždňovou striedavou starostlivosťou počas prázdnin a potom už nie, i napriek negatívnym vyjadreniam a skúsenostiam maloletých detí. Z dôvodu viackrát uvádzaných vyjadrení zo strany matky, že otec ju neinformuje a neinformoval o školských povinnostiach, mimoškolských aktivitách a o zdravotnom stave maloletých detí, súd uvedenú povinnosť uviedol i vo výroku rozsudku s poukazom na ustanovenie § 35 Zákona o rodine.

31. Súd mal preukázané, že čistý mesačný príjem otca je vo výške 1.159,- eur a funkčný plat matky vo výške 777,50 eur. Jej výplata za mesiac júl 2020 bola vo výške 648,59 eur. Ak otec maloletých detí z čistého mesačného príjmu zaplatí náklady na bývanie, ktoré pozostávajú zo zálohových platieb: plyn 104,64 eur, TV 4,64 eur, elektrina 50,25 eur, internet 18,90 eur, bytové družstvo 43,- eur, zostane mu suma 938,- eur, z ktorej bude schopní bez akejkoľvek ujmy zaplatiť výživné na maloletého Y. vo výške 100,- eur a na maloletého F. vo výške 60,- eur. Súd poznamenáva, že výživné má prednosť pred akýmkoľvek inými výdavkami a odzrkadľuje životnú úroveň rodiča. Súd zdôrazňuje, že i napriek

doteraz určenému výživnému vo vyššej výške, otec maloletých detí prispieval i nad rámec výživného zakupovaním potrieb pre maloleté deti, ktoré v období jedného roka dosiahli sumu i 8.887,- eur, čo v priemere na mesiac predstavuje až 740,- eur. Z týchto dôvodov má súd za to, že otec bude schopný určené výživné zaplatiť a z takto určeného výživného bude matka schopná pokryť všetky nevyhnutné výdavky na maloleté deti v čase, keď im bude ona poskytovať osobnú starostlivosť s tým, že podľa udania matky výdavky na maloleté deti predstavujú mesačne sumu okolo 100,- eur, ktorá pozostáva z výdavkov v súvislosti so školou, nákladov na stravu, ošatenie a hygienické potreby, ako aj záujmové aktivity. V neposlednom rade si je potrebné uvedomiť, že u každého z rodičov budú deti dva týždne do mesiaca. Pri určení výšky výživného, súd vychádzal i z preukázateľne nižšieho príjmu matky. V žiadnom prípade sa súd nestotožnil s jej uvádzanými výdavkami týkajúcimi sa splátok pôžičky vo výške 500,- eur za byt, v ktorom býva, ktorý mal byť zakúpený za kúpnu cenu 30.000,- eur rodinným príslušníkom matky. Matka k týmto tvrdeniam nepredložila žiadne listinné dôkazy, okrem realizovanej úhrady v zmysle príkazu na úhradu z júna 2019 a takéto konanie súd považoval za veľmi nezodpovedné a rizikové, keďže uvedený vzťah, nie je upravený žiadnymi listinami i vzhľadom na príjem matky a jej vyživovacie povinnosti voči dvom maloletým deťom. Sama matka uviedla, že jej finančne vypomáha otec a krstná matka a i napriek tomu vykonáva rekonštrukcie a investuje do nehnuteľnosti, ku ktorej nevie preukázať žiadny právny vzťah. Z týchto dôvodov s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a zákonné ustanovenia súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

32. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§44CMP).